

SAOPĆENJE PRIOPĆENJE FIRST RELEASE

GODINA / YEAR XVII

SARAJEVO, 22. 11. 2024.

BROJ / NUMBER: 10.1.2

GODIŠNJI BRUTO DOMAĆI PROIZVOD ZA FEDERACIJU BiH, 2023. GODINA PROIZVODNI PRISTUP

ANNUAL GROSS DOMESTIC PRODUCT FOR THE FEDERATION OF BiH, 2023 PRODUCTION APPROACH

Bruto domaći proizvod u tekućim cijenama u Federaciji BiH za 2023. godinu iznosi 31.966.645 hiljada KM i nominalno je veći za 8,5% u odnosu na 2022. godinu. Realni rast BDP-a u 2023. godini u odnosu na prethodnu godinu iznosi 2,0%.

Gross domestic product at current prices for Federation of BiH for 2023 amounts to 31,966,645 thousand KM and increased by 8.5% in nominal terms compared to 2022. Gross domestic product increased in real terms in the 2023 by 2.0%, compared to the previous year.

Posmatrano po područjima Klasifikacije djelatnosti BiH 2010 značajniji realni rast bruto dodane vrijednosti u 2023. godini u odnosu na 2022. godinu zabilježen je u područjima djelatnosti:

Observed by sections of Clasification of Activity BiH 2010, in the 2023 compared to the 2022, significant real growth of the gross value added was recorded in:

- Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (N) 8,9%;
- Informacije i komunikacije (J) 7,6%;
- Stručne, naučne/znanstvene i tehničke djelatnosti (M) 7,5%;
- Građevinarstvo (F) 7,3%;
- Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo) (I) 6,5%;
- Umjetnost, zabava i rekreacija (R) 6,3%;
- Finansijske/Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja (K) 5,4%;
- Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala (G) 4,4%;
- Obrazovanje (P) 4,1%.

- Administrative and support service activities (N) 8.9%;
- Information and communication (J) 7.6%;
- Professional, scientific and technical activities (M) 7.5%;
- Construction (F) 7.3%;
- Accommodation and food service activities (I) 6.5%;
- Arts, entertainment and recreation (R) 6.3%;
- Financial and insurance activities (K) 5.4%;
- Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles (G) 4.4%;
- Education (P) 4.1%.

Značajniji realni pad bruto dodane vrijednosti zabilježen je u sljedećim područjima djelatnosti:

Significant decrease of the gross value added in real terms was recorded in:

- Vađenje ruda i kamena (B) 7,9%;
- Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov (A) 7,4%;
- Snabdijevanje/opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (E) 6,5%;
- Proizvodnja i snabdijevanje/opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija (D) 5,0%.

- Mining and quarrying (B) 7.9%;
- Agriculture, forestry and fishing (A) 7.4%;
- Water supply; sewerage, waste management and remediation activities (E) 6.5%;
- Electricity, gas, steam and air conditioning supply (D) 5.0%.

Tabela 1. BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, TEKUĆE CIJENE
GROSS DOMESTIC PRODUCT, CURRENT PRICES

	2022	2023	
Bruto domaći proizvod u tekućim cijenama, hilj. KM	29.462.753	31.966.645	<i>Gross domestic product at current prices, 000 KM</i>
Bruto domaći proizvod po stanovniku, KM	13.660	14.868	<i>Gross domestic product per capita, KM</i>
Bruto domaći proizvod u tekućim cijenama, hilj. EUR	15.064.297	16.344.537	<i>Gross domestic product at current prices, 000 EUR</i>
Bruto domaći proizvod po stanovniku, EUR	6.984	7.602	<i>Gross domestic product per capita, EUR</i>
Bruto domaći proizvod u tekućim cijenama, hilj. USD	15.838.487	17.669.916	<i>Gross domestic product at current prices, 000 USD</i>
Bruto domaći proizvod po stanovniku, USD	7.343	8.218	<i>Gross domestic product per capita, USD</i>
Stanovništvo, procjena sredinom godine	2.156.846	2.150.054	<i>Population, mid-year estimate</i>
Prosječan godišnji kurs, KM/EUR ¹⁾	1,9558	1,9558	<i>Average annual exchange rate KM/EUR¹⁾</i>
Prosječan godišnji kurs, KM/USD ¹⁾	1,8602	1,8091	<i>Average annual exchange rate KM/USD¹⁾</i>

¹⁾ Izvor: Centralna banka BiH

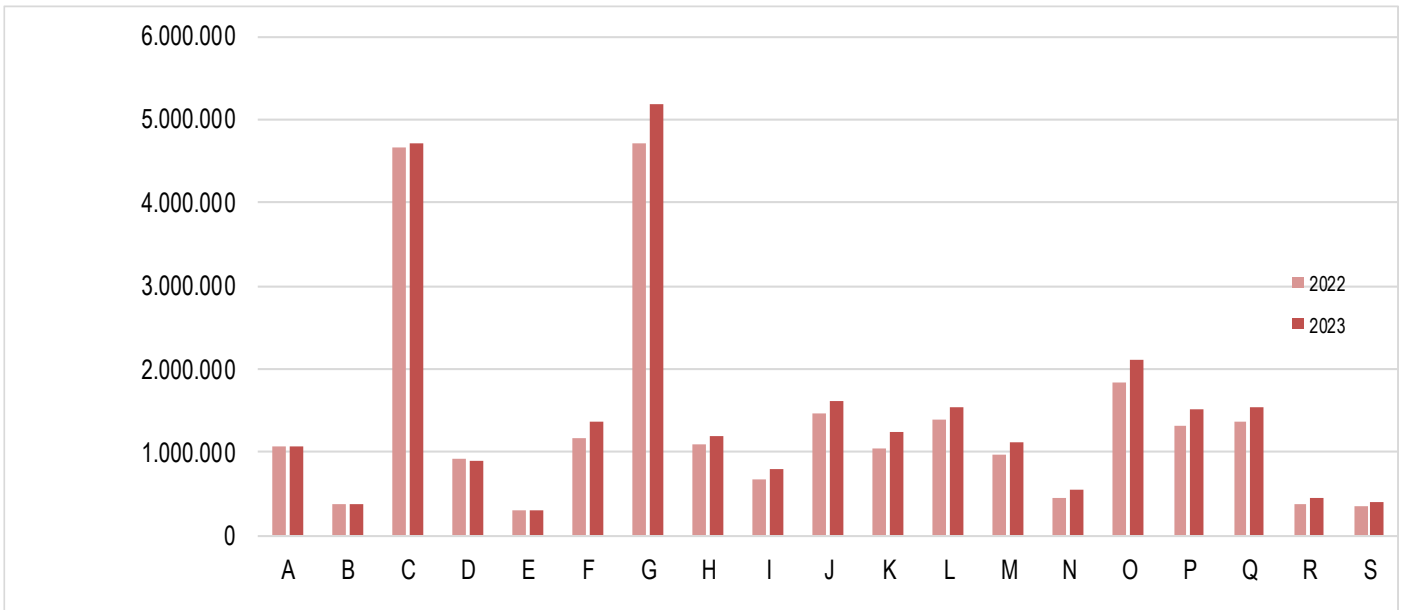
¹⁾ Source: Central bank of BiH

Tabela 2. BRUTO DOMAĆI PROIZVOD I BRUTO DODANA VRIJEDNOST
GROSS DOMESTIC PRODUCT AND GROSS VALUE ADDED

Područje djelatnosti	Bruto dodana vrijednost, tekuće cijene u hilj. KM <i>Gross value added, current prices in 000 KM</i>		Struktura <i>Structure</i> %		Nominalni indeksi <i>Nominal indices</i>	Stope realnog rasta <i>Real growth rates</i> %	Section of activity
	2022	2023	2022	2023	2023/2022	2023	
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	1.060.954	1.067.094	3,6	3,3	100,6	-7,4	A Agriculture, forestry and fishing
B Vađenje ruda i kamena	379.054	374.837	1,3	1,2	98,9	-7,9	B Mining and quarrying
C Prerađivačka industrija	4.670.671	4.716.107	15,9	14,8	101,0	-1,4	C Manufacturing
D Proizvodnja i snabdijevanje/opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	924.455	898.421	3,1	2,8	97,2	-5,0	D Electricity, gas, steam and air conditioning supply
E Snabdijevanje/opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	303.123	295.225	1,0	0,9	97,4	-6,5	E Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
F Građevinarstvo	1.160.389	1.362.854	3,9	4,3	117,4	7,3	F Construction
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	4.709.670	5.184.650	16,0	16,2	110,1	4,4	G Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
H Prijevoz i skladištenje	1.101.995	1.197.588	3,7	3,7	108,7	3,4	H Transportation and storage
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)	668.984	787.993	2,3	2,5	117,8	6,5	I Accommodation and food service activities
J Informacije i komunikacije	1.458.251	1.614.835	4,9	5,1	110,7	7,6	J Information and communication
K Finansijske/Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1.042.379	1.239.473	3,5	3,9	118,9	5,4	K Financial and insurance activities
L Poslovanje nekretninama <i>od toga: imputirana renta</i>	1.394.744 1.131.669	1.544.312 1.254.995	4,7 3,8	4,8 3,9	110,7 110,9	-1,0 -2,1	L Real estate activities <i>of which: imputed rent</i>
M Stručne, naučne/znanstvene i tehničke djelatnosti	980.772	1.107.574	3,3	3,5	112,9	7,5	M Professional, scientific and technical activities
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	449.687	547.988	1,5	1,7	121,9	8,9	N Administrative and support service activities
O Javna uprava i odbrana/odbrana; obavezno/obvezno socijalno osiguranje	1.850.169	2.118.705	6,3	6,6	114,5	0,2	O Public administration and defence; compulsory social security
P Obrazovanje	1.326.025	1.523.304	4,5	4,8	114,9	4,1	P Education
Q Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite/skrbi	1.371.080	1.544.566	4,7	4,8	112,7	2,8	Q Human health and social work activities
R Umjetnost, zabava i rekreacija	381.713	438.427	1,3	1,4	114,9	6,3	R Arts, entertainment and recreation
S Ostale uslužne djelatnosti	359.368	391.518	1,2	1,2	108,9	2,8	S Other service activities
Ukupno sve djelatnosti	25.593.483	27.955.471	86,9	87,5	109,2	2,1	Total of activities
UFPIM (-)	612.204	799.158	2,1	2,5	130,5	4,5	FISIM (-)
Bruto dodana vrijednost, bazne/bazične cijene	24.981.279	27.156.313	84,8	85,0	108,7	2,0	Gross value added, basic prices
Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode (+)	4.481.474	4.810.332	15,2	15,0	107,3	2,0	Taxes on products less subsidies on products (+)
Bruto domaći proizvod (BDP) u tržišnim cijenama	29.462.753	31.966.645	100,0	100,0	108,5	2,0	Gross domestic product (GDP) at market prices

2.1 Bruto dodana vrijednost po područjima djelatnosti, tekuće cijene u hilj. KM

Gross value added by sections of activity, current prices in 000 KM

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Obračun Bruto domaćeg proizvoda (BDP) po proizvodnom pristupu je urađen prema konceptu međunarodne metodologije Evropski/Europski sistem računa 2010 (ESA 2010).

Svi podaci su iskazani po područjima Klasifikacije djelatnosti BiH 2010, koja je usklađena sa evropskom/europskom klasifikacijom NACE Rev. 2.

Poslovni subjekti su grupisani prema sjedištu i pretežnoj djelatnosti (organizacioni princip).

Procjene statističkog praćenja neobuhvaćenih ekonomskih aktivnosti uključene su u obračun bruto domaćeg proizvoda, osim ilegalnih aktivnosti.

U području L - Poslovanje nekretninama, uključena je vrijednost imputirane rente, koja predstavlja usluge korištenja stambenih zgrada nastanjenih njihovim vlasnicima.

Definicije

Bruto domaći proizvod je jednak vrijednosti svih roba i usluga proizvedenih u ekonomiji (output ili bruto vrijednost proizvodnje) minus vrijednost svih roba i usluga potrošenih u proizvodnom procesu (međufazna potrošnja po nabavnim cijenama). Polazeći od bruto dodane vrijednosti u baznim cijenama, dodavanjem svih poreza na proizvode i oduzimanjem subvencija na proizvode dobije se BDP u tržišnim cijenama.

Bruto domaći proizvod u cijenama prethodne godine je važan pokazatelj dinamike i nivoa/razine ekonomskog razvoja i pokazuju ekonomski rast između različitih perioda, kada se eliminira uticaj/utjecaj promjena cijena. Obračun je izveden, uglavnom, metodom jednostrukih indikatora. Za najveći broj djelatnosti korišten je pristup deflacije tekućih vrijednosti outputa, a za određene djelatnosti primijenjen je pristup ekstrapolacije fizičkim pokazateljima, u zavisnosti od raspoloživih indikatora.

Bruto vrijednost proizvodnje (output) je vrijednost dobara i usluga koje proizvode rezidentne institucionalne jedinice u određenom vremenskom periodu/razdoblju. Bruto vrijednost proizvodnje obuhvata vrijednost tržišne proizvodnje, proizvodnje za vlastitu finalnu upotrebu/uporabu i ostalu netržišnu proizvodnju (dobra i usluge koje vlada i neprofitne institucije pružaju drugim institucionalnim jedinicama bez naknade ili po cijenama koje nisu ekonomski značajne).

Međufazna potrošnja predstavlja vrijednost dobara i usluga po nabavnim cijenama, upotrijebljenih kao inputi u procesu proizvodnje (isključujući potrošnju fiksnog kapitala) u obračunskom periodu sa ciljem da se proizvedu druga dobra i usluge.

NOTES ON METHODOLOGY

Calculation of Gross domestic product (GDP) by production approach has been done according to the concept of international methodology European System of Accounts 2010 (ESA 2010).

All data have been given by KD BiH 2010 sections of Classification of Activity, which is harmonized with the NACE Rev. 2 European Classification of Activity.

Business entities were grouped regarding to the main activity and headquarter (organisational principle).

Non-observed economy (NOE) estimations have been included in calculating the Gross domestic product, with exception of illegal activities.

Estimated value of imputed rental data have been included in section L - Real estate activities and refers to the services for owner-occupied dwellings.

Definitions

Gross domestic product is equal to the value of all goods and services produced in the economy (output) less the value of all goods and services used in the production process (intermediate consumption at purchase prices). Starting from the gross value added at basic prices, by adding all taxes on products and subtracting subsidies on products, GDP at market prices is calculated.

Gross domestic product at previous year prices is an important indicator of dynamics and level of economic development and presents the economic growth between different periods, when price effect is eliminated. Calculation is done, mostly, by single indicators method. Deflation approach for the current value of output was used for most activities, while for some activities extrapolation approach was used, depending on the available indicators.

Output is the value of goods and services generated by resident institutional units during a certain period. Gross output includes the market production value, production for own final use and other non-market production (goods and services which government and non-profit institutions provide to other institutional units free of charge or at prices that are not economically significant).

Intermediate consumption includes the value of goods and services at purchasers' prices consumed as inputs in process of production in accounting period (excluding consumption of fixed capital) in order to produce other goods and services.

Bruto dodana vrijednost jednaka je razlici bruto vrijednosti proizvodnje i međufazne potrošnje.

UFPIM (usluge finansijskog/financijskog posredovanja indirektno mjerene) predstavlja vrijednost usluga finansijskog/financijskog posredovanja koja se izračunava indirektno. Obračunava se kao razlika između potraživanja po kamatama (aktivne kamate) i obaveza/obveza po kamatama (pasivne kamate) za institucionalne jedinice finansijskog/financijskog posredovanja. Ovom stavkom se vrši korekcija bruto dodane vrijednosti na nivou/razini ukupne ekonomije.

Porezi na proizvode su porezi koji se plaćaju po proizvedenom ili proslijeđenom dobru i usluzi. Ovi porezi obuhvataju porez na dodanu vrijednost, akcize, carine, porez na igre na sreću (osim poreza na dobitke od igara na sreću) i boravišnu taksu/pristojbu.

Subvencije na proizvode su tekuća nepovratna plaćanja države tržišnim proizvođačima namijenjena za proizvodni proces preduzeća/poduzeća, za prodaju i izvoz proizvoda.

Gross value added equals to the difference between gross output and intermediate consumption.

FISIM (Financial intermediation services indirectly measured) is defined as the value of financial intermediation services indirectly measured. It is calculated as the difference between the interests received from borrowers (interest payable) and the interests paid to depositors (interest receivable) for institutional units of the financial intermediation. With this item the correction of gross value added is made at the level of the whole economy.

Taxes on products are taxes paid on produced or delivered good and service. These taxes consist value added tax (VAT), excises, duties, taxes on lotteries, gambling and betting (other than those on winnings) and tax on overnight stays.

Subsidies on products are current unrequited payments of general government to market producers, provided for the production process of enterprises, for the sale and export of products.

ZNAKOVI

¹⁾ Oznaka za napomenu

SYMBOLS

¹⁾ Footnote

Izdaje Federalni zavod za statistiku FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Institute for Statistics of FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 20 64 52, Fax: +387 (33) 22 61 51
Elektronska pošta/E-mail: fedstat@fzs.ba, Internetska stranica/Web site: <http://www.fzs.ba>

Odgovorne osobe:

Nermina Ibrišević – Ademović, šef Odsjeka za statistiku nacionalnih računa
Danijela Bujak-Buzuk, pomoćnik direktora za Sektor ekonomskih statistika
Doc. dr. Emir Kremić, direktor

Persons responsible:

Nermina Ibrišević – Ademović, Head of the National Accounts Department
Danijela Bujak-Buzuk, Assistant director for Sector of economics statistics
Assist. Prof. Dr. Emir Kremić, Director General

Saopćenje pripremili: Danijela Bujak - Buzuk, Nermina Ibrišević – Ademović,
Almira Muraspahić, Belma Karadža, Ademira Velićanin, Šejla Šehović – Karšić, Anesa Heljić
Prepared by: Danijela Bujak - Buzuk, Nermina Ibrišević – Ademović,
Almira Muraspahić, Belma Karadža, Ademira Velićanin, Šejla Šehović – Karšić, Anesa Heljić

Molimo korisnike da prilikom korištenja podataka navedu izvor
Users are kindly requested to state the source

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se na internetu
First Release data are published on the Internet